

หมวด	Governance Excellence		
แผนงาน	การพัฒนาธรรมาภิบาลและองค์กรคุณภาพ		
โครงการ	โครงการพัฒนาคุณภาพการตรวจทางห้องปฏิบัติการอย่างสมเหตุผล		
ระดับการแสดงผล	จังหวัด		
ชื่อตัวชี้วัด	29. ร้อยละของโรงพยาบาลในเขตสุขภาพผ่านเกณฑ์พัฒนา โรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU hospital) ตามที่กำหนด 29.1 ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน 29.2 ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 29.3 ร้อยละของโรงพยาบาลในเขตสุขภาพผ่านเกณฑ์พัฒนาโรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU hospital) ตามเกณฑ์ที่กำหนด		
คำนิยาม	1. การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (Rational Laboratory Use, RLU) หมายถึง การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์มีประสิทธิภาพและถูกต้อง โดยเลือกใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการอย่างเหมาะสมในการคัดกรอง การวินิจฉัย การติดตามผลการรักษาและพยากรณ์โรค โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ 2. เขตสุขภาพที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU region public health) หมายถึง เขตสุขภาพที่มีโรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU hospital) อย่างน้อยร้อยละ 10 ของโรงพยาบาลในแต่ละเขตสุขภาพ 3. กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน หมายถึง ประชากรที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวาน และได้รับตรวจติดตามภาวะโรคเบาหวานด้วยการตรวจ HbA1c ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานควรได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 10 เพื่อเป็นการลดการส่งตรวจซ้ำที่เกินความจำเป็น ในอีกทางหนึ่งคือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานควรได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 70 เพื่อเป็นการติดตามการตรวจที่เหมาะสมไม่น้อยเกินไป และเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของผู้ป่วย		
เกณฑ์เป้าหมาย :	- ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน - ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - ร้อยละของโรงพยาบาลในเขตสุขภาพผ่านเกณฑ์พัฒนาโรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU hospital) ตามเกณฑ์ที่กำหนด		
	ปีงบประมาณ 68	ปีงบประมาณ 69	ปีงบประมาณ 70
	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 10	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 8	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 6
	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 70	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 75	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 80
	มี RLU hospital อย่างน้อยร้อยละ 20 ของโรงพยาบาลในเขตสุขภาพ ทั้งหมด(181 โรงพยาบาล) (เฉพาะเขตสุขภาพ 1 – 12 ไม่รวมเขตสุขภาพ 13)	มี RLU hospital อย่างน้อยร้อยละ 30 ของโรงพยาบาลในเขตสุขภาพ ทั้งหมด(271 โรงพยาบาล) (เฉพาะเขตสุขภาพ 1 – 12 ไม่รวมเขตสุขภาพ 13)	มี RLU hospital อย่างน้อยร้อยละ 40 ของโรงพยาบาลในเขตสุขภาพ ทั้งหมด(362 โรงพยาบาล) (เฉพาะเขตสุขภาพ 1 – 12 ไม่รวมเขตสุขภาพ 13)

วัตถุประสงค์	1. เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาระบบสุขภาพให้มีการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล ในระดับเขตสุขภาพ 2. เพื่อส่งเสริมการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล โดยนำร่องในรายการตรวจ HbA1c ของผู้ป่วยโรคเบาหวานทั้งด้าน Overutilization และ Underutilization		
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	เขตสุขภาพที่ 1-12 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน		
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	เขตสุขภาพที่ 1-12 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รวบรวมและติดตามการส่งข้อมูลของอำเภอตามแนวทางที่กำหนด		
แหล่งข้อมูล	เขตสุขภาพที่ 1-12 หน่วยงานผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด และอำเภอ ได้แก่ โรงพยาบาล และ/ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด		
รายการข้อมูล 1	A = จำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน		
รายการข้อมูล 2	B = จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1c ทั้งหมด		
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน $(A/B) \times 100$		
รายการข้อมูล 1	C = จำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1c		
รายการข้อมูล 2	D = จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานทั้งหมด		
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง $(C/D) \times 100$		
รายการข้อมูล 1	E = จำนวนโรงพยาบาลในเขตสุขภาพที่ผ่านตามเกณฑ์พัฒนาโรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU hospital) ตามที่เกณฑ์กำหนด*		
รายการข้อมูล 2	F = จำนวนโรงพยาบาลในเขตสุขภาพทั้งหมด (เฉพาะเขตสุขภาพ 1 – 12 ไม่รวมเขตสุขภาพ 13)		
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	ร้อยละของโรงพยาบาลในเขตสุขภาพผ่านเกณฑ์พัฒนาโรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU hospital) ตามเกณฑ์ที่กำหนด $(E/F) \times 100$		
ระยะเวลาประเมินผล	ประเมินรายไตรมาส และคำนวณตามเกณฑ์ตัวชี้วัด เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ		
เกณฑ์การประเมิน :			
ปีงบประมาณ 2568:			
รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 25	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 20	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 15	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 10
ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 10	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 30	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 50	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 70

อย่างน้อย 45 โรงพยาบาล (ร้อยละ 5) มีผลการ ดำเนินการตามเกณฑ์ที่ กำหนด*	อย่างน้อย 90 โรงพยาบาล (ร้อยละ 10) มีผลการ ดำเนินการตามเกณฑ์ที่ กำหนด*	อย่างน้อย 135 โรงพยาบาล (ร้อยละ 15) มีผลการ ดำเนินการตามเกณฑ์ที่ กำหนด*	อย่างน้อย 181 โรงพยาบาล (ร้อยละ 20) มีผลการ ดำเนินการตามเกณฑ์ที่ กำหนด*		
วิธีการประเมินผล :	เขตสุขภาพที่ 1-12 โรงพยาบาล และสสจ. รายงานผล ผ่านการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดกระทรวง สาธารณสุข ตามระบบรายงานที่กำหนด ส่วนกลาง ประมวลข้อมูล เพื่อจัดทำสรุปข้อมูลในภาพประเทศ และคืนกลับข้อมูลให้พื้นที่ ใน ลักษณะ dashboard				
เอกสารสนับสนุน :	1. แนวทางการตรวจทางห้องปฏิบัติการอย่างสมเหตุผล (Rational Laboratory Use, RLU) https://rluthailand.com/				
รายละเอียดข้อมูล พื้นฐาน	Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.		
			2565	2566	2567
	จำนวนโรงพยาบาลที่ผ่าน ตามเกณฑ์พัฒนาสู่ โรงพยาบาลที่มีการตรวจ ทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU hospital)	จำนวน	-	23	90
	ร้อยละของผู้ป่วย โรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่ เกินร้อยละ 10	ร้อยละ	-	-	-
ร้อยละของผู้ป่วย โรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 70	ร้อยละ	-	-	-	
ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	นายสุรศักดิ์ หมั่นพล โทรศัพท์ที่ทำงาน : 0-2589-9850-8 โทรสาร : 0-2951-1270		ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ โทรศัพท์มือถือ : 0819654402 E-mail : surasak.m@dmsc.mail.go.th สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์		
หน่วยงานประมวลผล และจัดทำข้อมูล (ระดับส่วนกลาง)	นางสาวรัฐกาญจน์ ละเอียดดี โทรศัพท์ที่ทำงาน : 0-2951-0000 ต่อ 99759 โทรสาร : -		นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ โทรศัพท์มือถือ : 0619941464 E-mail : nattakarn.l@dmsc.mail.go.th สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์		
ผู้รับผิดชอบการ รายงานผลการ ดำเนินงาน	นางสาวนพร จริงจิตร โทรศัพท์ที่ทำงาน : 0-2951-0000 ต่อ 99760 โทรสาร : -		นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ปฏิบัติการ โทรศัพท์มือถือ : 0858889828 E-mail : nawaporn.j@dmsc.mail.go.th สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์		

*เกณฑ์ที่กำหนดการเป็น RLU hospital

กิจกรรม	หลักฐาน
<u>บันไดขั้นที่ 1 กรรมการ RLU</u>	
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ RLU และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหลัก (อาจเรียกว่า Mr. RLU หรือ RLU coordinator ฯลฯ)	- คำสั่งแต่งตั้งกก. RLU ที่เป็นสหสาขาวิชาชีพ และผู้รับผิดชอบหลัก ที่ลงนามโดยผอ.รพ. หรือผู้บริหารสูงสุด - หลักฐานการประชุม / มติ / การนำไปปฏิบัติ
1.2 จัดทำประกาศเจตนารมณ์มุ่งสู่ RLU hospital ที่ลงนามโดยผอ.รพ.	- ประกาศเจตนารมณ์ RLU ที่ผอ.รพ.หรือผู้บริหารสูงสุด ลงนามเป็นลายลักษณ์อักษร - หลักฐานการสื่อสาร ที่ผู้เกี่ยวข้องลงนามรับทราบ
<u>บันไดขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล</u>	
2.1 วิเคราะห์ข้อมูล และคัดเลือก โรค หรือภาวะ หรือรายการตรวจที่เป็นปัญหาในการสั่งตรวจ (overutilization และ/หรือ underutilization)	- หลักฐานการประชุม และมติ รายงานผลวิเคราะห์ข้อมูล และคัดเลือกโรค หรือภาวะ หรือรายการตรวจที่เป็นปัญหาในการสั่งตรวจ (overutilization และ/หรือ underutilization) - บัญชีรายการโรค หรือภาวะ หรือรายการตรวจที่เป็นปัญหา (overutilization และ/หรือ underutilization)
<u>บันไดขั้นที่ 3 กำหนดมาตรการเพื่อลด overutilization และ/หรือ underutilization</u>	
3.1 กำหนดมาตรการ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อลด overutilization และ/หรือ underutilization	มีหลักฐานแสดงมาตรการ หรือประกาศ หรือแนวทางของ รพ. ที่กำหนดในการปฏิบัติงาน
<u>บันไดขั้นที่ 4 การประเมินผล</u>	
4.1 มีการกำหนดตัวชี้วัด และการประเมินผล RLU (ตัวชี้วัดด้าน overutilization และ/หรือ underutilization)	- หลักฐานการกำหนดเป็นตัวชี้วัด RLU ของ รพ.ที่ระบุเป้าหมาย วัดผลได้ ที่ผอ.รพ.หรือผู้บริหารสูงสุด ลงนามเป็นลายลักษณ์อักษร - หลักฐานการประเมินผลตัวชี้วัด RLU

หมายเหตุ ควรเพิ่มโรค ภาวะ หรือรายการตรวจที่เป็นปัญหา overutilization และ/หรือ underutilization ทุกปี